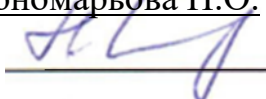

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан фізико-математичного факультету

Пономарьова Н.О.

«12» серпня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АКТУАЛЬНІ ЗАРУБІЖНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ОСВІТНІ КОНЦЕПЦІЇ**

(назва навчальної дисципліни)

**рівня вищої
освіти**

другий (магістерський)

галузі знань

(назва рівня вищої освіти)

01 Освіта/Педагогіка

спеціальності

(шифр і назва галузі знань)

011 Освітні, педагогічні науки

освітня програма

(код і назва спеціальності)

Освітологія

Шифр за навчальним планом

(шифр і назва)

OK9

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми АКТУАЛЬНІ ЗАРУБІЖНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ОСВІТНІ КОНЦЕПЦІЇ затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С.Сковороди протокол від «29» червня 2021 року № 6

Розробники програми: доктор педагогічних наук, проф. В.В.Ворожбіт-Горбатюк, доктор педагогічних наук, проф. О.М. Друганова, доктор педагогічних наук, проф. Л.А. Штефан,

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології та інноваційної педагогіки протокол від «28» червня 2022 року № 16

Завідувач (ка) кафедри А.В. Боярська-Хоменко
(підпис) (ім'я та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією фізико-математичного факультету протокол від «12» серпня 2022 року № 1

Голова Простакова Ю.С.
(підпис) (ім'я та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Мова викладання			
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> , (шифр і назва)	Вид дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	
	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>		
Модулів – 3	Освітня програма Освітологія	Рік підготовки:	
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-4	3-4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи здобувача – 60	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		<u>14</u> год.	<u>4</u> год.
		Практичні, семінарські	
		<u>16</u> год	<u>6</u> год
		Лабораторні	
		год	6 год
		Самостійна робота	
		60 год	78 год
Індивідуальні завдання:			
Форма контролю:			
залік	залік		
Пререквізити навчальної дисципліни	філософія освіти, психологія розвитку особистості, іноземна мова, продуктивна педагогіка, адміністративний менеджмент		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1: 2

для заочної форми навчання – 1 : 6.5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Актуальні зарубіжні та вітчизняні освітні концепції» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Призначення навчальної дисципліни: Викладання дисципліни спрямоване на набуття магістрами компетентностей, необхідних для здійснення успішної науково-педагогічної в закладах освіти, забезпечення якістю їх освітньої діяльності, що ґрунтується на історичному та міжнародному досвіді розвитку освітніх концепцій в Україні і світі (в історико-педагогічному і компаративному аспектах). У курсі представлено огляд різноманітних освітніх концепцій, чинників їх появи і подальшої трансформації, що необхідні для практичної діяльності в закладах освіти

Метою вивчення навчальної дисципліни *«Актуальні зарубіжні та вітчизняні освітні концепції»* є: вмотивувати і сприяти свідомому осмисленню здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти системних уявлень про генезис, сутність, структуру і динаміку розвитку освітніх концепцій в Україні і світі (в історико-педагогічному і компаративному аспектах), сформувати доцільні навички, які забезпечать здатність особи розв'язувати складні професійні задачі забезпечення якості навчання і викладання, педагогічного супроводу учасників освітнього процесу у межах задекларованої в Україні освітньої концепції, проведення досліджень і впровадження їх результатів в інноваційну практику, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Основними **завданнями навчальної дисципліни** *«Актуальні зарубіжні та вітчизняні освітні концепції»* є:

Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки.

Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

Розробляти й брати участь в інноваційних і дослідницьких проєктах у сфері освіти/педагогіки міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм, прогнозувати результати і соціокультурні наслідки їх реалізації.

Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у різних джерелах, аналізувати, систематизувати, оцінювати її достовірність та релевантність, оперувати технологіями інтерпретації даних

Створювати професійний е-образ, власний імідж, реалізувати життєві і кар'єрні цілі за принципом пріоритетності

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються програмні компетентності:

ІК Здатність особи розв'язувати складні професійні задачі забезпечення якості навчання і викладання, педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, організації експертизи освітньої діяльності, проведення педагогічних досліджень і впровадження їх результатів в інноваційну освітню практику, що характеризуються невизначеністю умов і вимог

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми комплексно, на міждисциплінарному рівні

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо, виявляти повагу різноманітності та мультикультурності.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті, популяризувати українську національну культуру і освіту

СК1. Здатність проєктувати і досліджувати освітні системи, характеризувати тенденції розвитку української культури і освіти у світових контекстах.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки, розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК11. Здатність демонструвати культуру і техніку мовлення (усно і письмово), застосовувати культурно-історичну аргументацію під час підготовки і оприлюднення наукових доповідей, педагогічної дискусії, полеміки у широкій професійній спільноті з метою популяризації

власного педагогічного досвіду і результатів наукових досліджень.

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких програмових результатів навчання:

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень національні і зарубіжні концепції розвитку освіти і педагогіки, вимоги до ліцензування й акредитації освітньої діяльності, методологію педагогічних досліджень.

РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань української культури, освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН6. Розробляти й брати участь в інноваційних і дослідницьких проєктах у сфері освіти/педагогіки міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм, прогнозувати результати і соціокультурні наслідки їх реалізації.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у різних джерелах, аналізувати, систематизувати, оцінювати її достовірність та релевантність, оперувати технологіями інтерпретації даних.

РН14. Створювати професійний е-образ, власний імідж, реалізувати життєві і кар'єрні цілі за принципом пріоритетності.

4. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

Змістовий модуль 1.

Тема 1.1. Генезис освітніх концепцій як трансдисциплінарного явища в освіті. Термінологічне поле освітніх концепцій

Глосарій основних понять теми. Чинники, що впливають на розвиток освітніх концепцій. Історико-педагогічний дискурс становлення і розвитку освітніх концепцій. Філософія освіти Г. Сковороди

Тема 1.2. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій: Україна і світ. Педагогічні підходи і класифікації освітніх концепцій

Критерії системного аналізу сучасних освітніх концепцій. Нормативне забезпечення освіти в Україні. Педагогічні підходи: компетентнісний, особистісно зорієнтований, синергетичний, знаннєвий та інші. Класифікації освітніх концепцій. Концепція Національної стандартної класифікації освіти.

Змістовий модуль 2.

Тема 2.1. Цільові орієнтири освітніх концепцій в Україні та у Західній Європі.

Освітні концепції в Україні та у Західній Європі на зламі ХІХ – ХХ століть

Характерні ознаки освітніх концепцій Європи другої половини ХХ століття. Стратегії освітніх концепцій «Захід – Схід» на початку ХХІ століття

Тема 2.2. Динаміка конструкту «освітня концепція – школа – спільнота в Україні.

Авторські освітні концепції в сучасному українському шкільництві. Компаративістська розвідка у вивченні сучасних концепцій, які розкривають стратегії реформ в українській освіті

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	с	л.р.	с.р.		л	п	с	л.р.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.1. Генезис освітніх концепцій як трансдисциплінарного явища в освіті. Термінологічне поле освітніх концепцій		2	4			10		1	2			18
Тема 1.2. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій: Україна і світ. Педагогічні підходи і класифікації освітніх концепцій		4	4			20		1	2			20
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2.												
Тема 2.1. Цільові орієнтири освітніх концепцій у Західній Європі.		4	4			15		1	2			20
Тема 2.2. Динаміка конструкту «освітня концепція – школа – спільнота в Україні».		4	4			15		1	2			20
Разом		14	16			60		4	8			78

5.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1.1. Генезис освітніх концепцій як трансдисциплінарного явища в освіті. Термінологічне поле освітніх концепцій	2
2.	Тема 1.2. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій: Україна і світ. Педагогічні підходи і класифікації освітніх концепцій	4
3.	Тема 2.1. Цільові орієнтири освітніх концепцій у Західній Європі	4
4.	Тема 2.2. Динаміка конструкту «освітня концепція – школа – спільнота в Україні»	4
	<i>Разом</i>	14

5.2. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.		
2.		

3.		
	<i>Разом</i>	

5.3. Теми семінарських занять

<i>№ п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Тема 1.1. Генезис освітніх концепцій як трансдисциплінарного явища в освіті. Термінологічне поле освітніх концепцій	4
2.	Тема 1.2. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій: Україна і світ. Педагогічні підходи і класифікації освітніх концепцій	4
3.	Тема 2.1. Цільові орієнтири освітніх концепцій у Західній Європі	4
4.	Тема 2.2. Динаміка конструкту «освітня концепція – школа – спільнота в Україні».	4
	<i>Разом</i>	16

5.4. Теми лабораторних занять

<i>№ п/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1.		
2.		
3.		
	<i>Разом</i>	

5.5. Самостійна робота

<i>№ п/п</i>	<i>Назва теми/розділу</i>	<i>Форми роботи</i>	<i>Критерії оцінювання</i>	<i>Кількість годин</i>
1.	Тема 1.1. Генезис освітніх концепцій як трансдисциплінарного явища в освіті. Термінологічне поле освітніх концепцій	Підготувати есе за темою «Чинники, що впливають на розвиток освітніх концепцій» Підготувати презентацію за темою «Філософії освіти Г. Сковороди»	Рівень 1 репродукція – 1 бал Рівень 2 реконструкція – 1-3 бали Рівень 3 самостійне навчально-дослідницьке завдання – 1-5 балів Рівень 4 – навчально-наукова творчість – 5-10 балів	10
2.	Тема 1.2. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій: Україна і світ. Педагогічні підходи і класифікації освітніх концепцій	Розробити структурно-логічну схему «Класифікація освітніх концепцій»	Рівень 1 репродукція – 1 бал Рівень 2 реконструкція – 1-3 бали Рівень 3 самостійне	20

			навчально-дослідницьке завдання – 1-5 балів Рівень 4 – навчально-наукова творчість – 5-10 балів	
3.	Тема 2.1. Цільові орієнтири освітніх концепцій у Західній Європі.	Підготувати презентацію освітньої концепції, популярної у певний історичний період у країнах світу, які є авангардами в освітньому просторі (за вибором здобувача)	Рівень 1 репродукція – 1 бал Рівень 2 реконструкція – 1-3 бали Рівень 3 самостійне навчально-дослідницьке завдання – 1-5 балів Рівень 4 – навчально-наукова творчість – 5-10 балів	15
4	Тема 2.2. Динаміка конструкту «освітня концепція – школа – спільнота в Україні.	Проаналізувати типові навчальні програми для 5-9 класів, виділити у змісті частини, які підтверджують реалізацію компетентнісного підходу. Підготувати аналітичну довідку за результатами проведеної роботи (робота в парі)	Відповідність змісту доповіді заявленій темі, її цілісність та композиційна гармонійність - 1 б. Ступінь розкриття предмета дослідження, наявність узагальнень альтернативних теоретичних підходів в межах досліджуваної проблеми, обсяг та якість опрацьованих інформаційних джерел – 1б. Наявність та обґрунтованість авторських розробок або пропозицій за досліджуваною проблемою, ступінь їх теоретичної значущості та практичної цінності – 1 б. Якість та змістовна цінність супровідної презентації результатів дослідження – 1 б. Ступінь зацікавлення, що викликала доповідь в академічному середовищі,	15

			наявність та характер коментарів на оприлюднені матеріали – 1 б.	
	<i>Разом</i>			<i>60</i>

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи (лекція, дискусія, бесіда тощо);

практичні методи (виконання вправ, складання структурно-логічної схеми);

наочні методи (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);

робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, рецензування);

самостійна робота (написання есе, створення презентації тощо);

інтерактивні методи (займи позицію, мозковий штурм тощо)

7. Контроль і оцінка результатів навчання

Методика оцінювання повинна ґрунтуватися на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова Оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7.1. Види контролю

В умовах кредитної системи навчання контроль успішності здобувачів вищої освіти з кожної навчальної дисципліни поділяється на вхідний (попередній), поточний (тематичний), модульний та підсумковий (семестровий контроль, підсумкову атестацію) контроль.

7.2. Форми та методи оцінювання

усне опитування;
рефлексія;
презентації та захист результатів виконаних завдань та досліджень;
залік;

Оцінювання навчальної дисципліни відбувається за 100-бальною шкалою упродовж семестру. Якщо підсумкова форма контролю залік, то оцінювання відбувається за всіма видами та формами роботи за накопичувальною системою рейтингових балів. Якщо підсумкова форма контролю іспит, то протягом семестру здобувач за всіма видами та формами роботи може отримати 60 балів, а склавши іспит – 40 балів.

7.3. Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів

Назва виду діяльності та контролю	\sum	Модуль 1	Модуль2	Модуль3
-----------------------------------	--------	----------	---------	---------

		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій								
Підготовка та робота на семінарському занятті			15		15			
Робота на практичному занятті								
Лабораторна робота (в тому числідопуск, виконання, захист)								
Виконання завдань для самостійної роботи			15		15			
Виконання модульного контролю								
Виконання і захист ІНДЗ								
.залік	40							
Іспит								
Максимальна кількість балів протягом семестру:								

*Види контролю обираються відповідно до особливостей предметної спеціальності

Теми індивідуально-дослідних завдань

Питання до підсумкового контролю

1. Глосарій основних понять: концепція, парадигма, модель.
2. Чинники, що впливають на розвиток й зміну освітніх концепцій.
3. Генеза освітніх концепцій
4. Нормативний базис сучасних освітніх концепцій в Україні
5. Педагогічні підходи і освітні концепції.
6. Класифікації освітніх концепцій
7. Критерії системного аналізу сучасних освітніх концепцій.
8. Концепція Національної стандартної класифікації освіти.
9. Філософія освіти Г. Сковороди
10. Освітні концепції в Україні та у Західній Європі на зламі XIX – XX століть
11. Освітні концепції Європи другої половини XX століття.
12. Стратегії освітніх концепцій «Захід – Схід» на початку XXI століття
13. Авторські освітні концепції в Україні.
14. Концептуальні орієнтири реформ в українській освіті

8. Методичне забезпечення

Навчально-методичні комплекси дисциплін: програма курсу, структурно-логічна схема вивчення дисципліни, завдання для самостійної роботи, ілюстративні матеріали.

Здобувачі мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять, силабусу навчальної дисципліни.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

9.1. Базова

1. Боярська-Хоменко А.В Освіта дорослих в країнах Центральної та Східної Європи: ретроспективний аналіз. Харків: Мітра. 2019.
2. Ворожбіт-Горбатюк В. В. Ефективне навчання – педагогічні інновації і традиції. Теорія та методика навчання та виховання. 2021. № 51. С. 57–66. DOI: 10.34142/23128046.2021.51.06
3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. Львів: Вид-во Львів. Політехніки. 2014
4. Трансформаційні процеси у шкільній освіті країн Європейського Союзу та США. Київ: КОНВІ ПРІНТ. 2018.
5. Штефан Л.А. Особливості організації дистанційного навчання студентської молоді в Канаді: ретроспективний аналіз. Харків: Оригінал. 2015.
6. Liudmyla Shtefan, Iryna Rudnieva, Natalya Kurnitska, Natalya Lysenko. Concept of tolerance in the system of social adaptation of migrants as a component of non-formal education (illustrated in the model of canadian province of Quebec and France). Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 25-26, Vol.3, Rezekne 2018. (Latvia). С. 158-168.

9.2. Допоміжна

1. Заярна В.С. Організаційно-педагогічні основи міжнародного співробітництва у сфері неформальної освіти дітей та учнівської молоді у Європейському Союзі: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01. Суми. 2017.
2. Боярська-Хоменко А.В Штефан Л.А. Розробка теоретичних положень процедури визнання неформального та інформального навчання молоді в Україні на основі досвіду Польщі Published and printed in Germany by ORT Publishing (Germany) in association with the Center For Scientific Research “Solution” (Ukraine) October 25, 2019.
3. Бочарова О.А., Каліна К.Є., Штефан Л.А. Роль цінностей у формуванні життєвих орієнтирів молодого покоління: зарубіжний досвід / Теорія та методика навчання та виховання, 2019
4. Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) до 2027 року. <https://nus.org.ua/news/yak-rozvyvatymut-pryrodnycho-matematychnu-osvitu-v-ukrayini-uryad-hvalyv-kontseptsiyu/>
5. Shtefan Liudmyla, Boiarska-Khomenko Anna, Kyryliya Valeriia, Kuznetsova Olena, Yushko Oleksii (2019) Distant Programme of Developing Educational Competences. <http://link.springer.com/article/10.1007/s40299-019-00487-9>

9.3. Інформаційні ресурси